

QON TUMANLARARO
IQTISODIY SUDI

150700, Zhetysay shahar, I. Buxoriy ko'chasi, 37

Tel: (+99873) 543-48-15, Fax: (+99873) 543-48-15

KOKAND INTER-DISTRICT
ECONOMIC COURT

150700, Kokand, I. Bukhari street, 37

e-mail: i.quqon@sud.uz

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН
ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

2021 йил 11 май

Данғара тумани

4-1502-2103/596-сонли иш

Қўқон туманлараро иқтисодий суди судьяси Ф.Аманов раислигида, судья ёрдамчиси Д.Мамажоновнинг котиблигида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Фарғона вилоят ҳудудий бошқармасининг даъвогар-“Бешариқ пахта тозалаш заводи” АЖнинг манфаатини кўзлаб, жавобгар-“АСРАКУЛОВ ХАМРАКУЛ” фермер хўжалигидан **6 246 559** сўм асосий қарз ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича ишни, даъвогар вакили-Ш.Қодиров (ишончнома асосида)нинг иштирокида, Данғара туман Электр таъминоти корхонаси биносида очиқ сайёр суд мажлисида кўриб қўйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И:

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Фарғона вилоят ҳудудий бошқармаси даъвогар-“Бешариқ пахта тозалаш заводи” АЖнинг манфаатини кўзлаб, жавобгар-“АСРАКУЛОВ ХАМРАКУЛ” фермер хўжалигидан **6 246 559** сўм асосий қарз ундиришни сўраб Қўқон туманлараро иқтисодий судига даъво аризаси билан мурожаат қилган.

Ўзбекистон Савдо-саноат Палатаси Фарғона вилоят ҳудудий бошқармаси иқтисодий ишни иштирокисиз кўришни суддан сўраган.

Суд мажлисида даъвогар вакили судга даъво аризаси киритилганидан сўнг аниқланишича жавобгар томонидан 26.01.2021 йилда **6 246 559** сўм тўлов амалга оширилганлигини ва қарздорликни тўлиқ бартараф этганлигини билдириб, даъвони рад этишни сўради.

Жавобгар суд мажлиси жойи ва вақти тўғрисида белгиланган тартибда огоҳлантирилган бўлсада, улардан вакил суд мажлисига келмади. Шу сабабли суд, ишни Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал

Хужжат имзоланган: Аманов Фаррух Анваржонович, 11.05.2021

кодексининг 128, 170-моддаларига асосан тарафлар иштирокисиз кўришни лозим топади.

Суд, ишдаги ҳужжатларни ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга кўра даъво талабини рад этишни лозим деб ҳисоблайди:

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг (кейинги матнларда ФК деб юритилади) 234-моддасида мажбурият-фуқаролик ҳуқуқий муносабати бўлиб, унга асосан бир шахс (қарздор) бошқа шахс (кредитор) фойдасига муайян ҳаракатни амалга оширишга, чунончи: мол-мулкни топшириш, ишни бажариш, хизматлар кўрсатиш, пул тўлаш ва ҳоказо ёки муайян ҳаракатдан ўзини сақлашга мажбур бўлади, кредитор эса- қарздордан ўзининг мажбуриятларини бажаришни талаб қилиш ҳуқуқига эга бўлади.

Мажбуриятлар шартномадан, зиён етказиш натижасида ҳамда ушбу Кодексда кўрсатилган бошқа асослардан келиб чиқади.

Шунингдек, ФКнинг 236-моддасига асосан мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса- иш муомаласи одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

Иш ҳужжатларига қараганда, даъвогар-“Бешариқ пахта тозалаш заводи” АЖ (тайёрловчи) ва жавобгар-“АСРАКУЛОВ ХАМРАКУЛ” фермер хўжалиги (хўжалик) ўртасида **13.04.2020 йилда 97-сонли** “пахта хом ашёси ва уруғлик пахта харид қилиш бўйича контрактация шартномаси” тузилган.

Шартноманинг 2.2-банди а)-қисмига асосан “Хўжалик” мазкур шартноманинг 2.4-бандида белгиланган миқдордаги уруғликни “Тайёрловчи”дан қабул қилиб олиш; б)-қисмига асосан пахта хом-ашёсини етиштириш ва навларни жойлаштириш бўйича қарорга асосан белгиланган ер майдонига “Тайёрловчи”дан қабул қилиб олинган селекцион навли уруғлик чигитини тўлиқ экиш, шартноманинг 4.6-бандига асосан “Хўжалик” уруғлик қийматини жамғармадан уруғлик учун ажратиладиган имтиёзли кредит маблағлари муддати ва миқдорига мос ҳолда 50 фоиздан кам бўлмаган миқдорда олдиндан тўлов амалга оширилиши, қолган қисмини пахта ҳосили якуний ҳисоб-китобидан тўлаб беришга келишилган.

Даъвогар томонидан жавобгарга ҳисоб варақ-фактуралар билан жами **6 246 559** сўмлик уруғлик чигитлари етказиб берилган.

Бироқ, даъвогар томонидан судга даъво аризаси билан мурожаат қилингунига қадар жавобгар томонидан 26.01.2021

йилда 6 246 559 сўм тўловни амалга ошириб қарздорликни тўлиқ бартараф этган.

Суд даъво талабини муҳокама қилиб, даъво талаби ишдаги далиллар билан ўз исботини топмаганлиги ва асоссиз эканлиги боис, даъвони рад қилишни лозим деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг

68-моддасига асосан ишда иштирок этувчи ҳар бир шахс ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган ҳолатларни исботлаши керак.

Иқтисодий процессуал кодексининг 74-моддасига асосан суд далилларга ишнинг барча ҳолатларини жамлаб, уларни суд мажлисида қонунга амал қилган ҳолда ҳар томонлама, тўлиқ ва холис кўриб чиқишга асосланган ўз ички ишончи бўйича баҳо беради.

Иқтисодий процессуал кодексининг 118-моддасига асосан суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Қайд этилганларга кўра, Суд, даъво аризасини қаноатлантиришдан рад этишни, даъвогар-“Бешариқ пахта тозалаш заводи” АЖ ҳисобидан 245 000 сўм давлат божини республика бюджетига ундиришни лозим деб топади.

Бинобарин, суд Иқтисодий процессуал кодексининг 74, 118, 176-179-моддаларини қўллаб

Қ А Р О Р Қ И Л Д И :

1. Даъво аризасини қаноатлантириш рад этилсин.
2. Даъвогар-“Бешариқ пахта тозалаш заводи” АЖ ҳисобидан **245 000** сўм давлат божи республика бюджетига ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргандан кейин ижро варақалари берилсин.

Ишда иштирок этувчи шахслар апелляция шикояти (протест) келтиришга ҳақли.

Раислик
Ф.Аманов

этувчи

